

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN **vasárnap** és **csütörtökön** :
Előfizetési ár :
Negyedévre 2 K. 50 F. Félévre 3 K. Egész évre 10 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

hová a kéziratok címzendők,

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A 48-ki házszabály és az obstrukció.

Az országos politikai körökben a legnagyobb feltűnést kelti Horánszky Lajosnak, politikai közéletünk tisztelgeteméltó alakjának egy német és egy magyar fővárosi lapban egyszerre megjelent azonos cikke, amelyben nyomatékosan szólítja fel a kormányt és többséget, hogy a nemzet akaratának megfelelően számoljon le az obstrukcióval. A legnagyobb hatást bizonyára a cikkíró azon érvelése gyakorolja, melyben a 48-as országgyűlésnek már feledésbe ment házszabályait idézi annak igazolására, hogy 1848-ban a hazafias magyar nemzetgyűlés nem riadt vissza attól, hogy igen szigorú intézkedéseket statuáljon a Ház eredményes munkájának biztosítására.

Horánszky szószertint idézi a 48-ki házszabályok azon szakaszait, melyekből kitűnik, hogy azok 59-ik pontja értelmében a Ház a tárgyalást bezártnak nyilvánítja, ha ezt az elnök vagy 10 tag indítványozza. Ez esetben a tárgyalás bezárása mellett és ellen csak 1—1 képviselő emelhet szót. Még radikálisabb a 48-ki tanácskozási rend 106. pontja, mely kimondja, hogy a budapesti nemzetörségből minden ülésre kellő számmal kirendeltethetnek nemzetörök, kik az elnök intézkedésére a rendre felügyelnek, szükség es tén pedig az elnök a törvényhozás biztosítására az egész helybeli katonai erővel rendelkezik.

A cikkíró végső következtetése az, hogy a kormánynak és többségnek a 48-as idők nagy hazafianak példájából kell erőt merítenie, hogy a törvényhozásban a többség akaratának egy erőszakoskodó kisebbség önkényével szemben érvényt szerezzen. Általános a fellogás, hogy Horánszky cikke erős lökést adott a helyzetnek.

A cikket kivonatossan a következőkben adjuk :

Mikor beállott az új fordulat s a nemzet bizalmával a ma uralkodó rendszert megajándékozta, természetes, hogy ez nemcsak Deák Ferenc és a régi szabadelvű-párt politikájának szankcióját, hanem egyúttal annak a kötelezettségnek beváltását is jelentte, melylyel a mai többség a parlamenti rend helyreállításának tartozik. A nemzet akaratát egyenesen felha-

talmazást adott a mai kormánynak és pártjának arra, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel megvalósítsa régi programját s bevégezze azt a félbenmaradt művet, melynek sikertelensége annyi meddő küzdelemnek és csalódásnak volt később forrása.

Ugy az 1905-ki, mint az 1910-ki választások eredménye a közhangulat elemi erővel kitörő megnyilatkozásának volt kifolyása, melynek semmiféle hatalmi erőszak gátat nem vethetett. És itt méltán csudálatosnak tűnhetik föl bárki előtt az a jelenség, hogy míg az 1905-ki választások folytán hatalomra jutott kisebbség zajos önzettel vágta zsebre annak idején a nemzeti akarat szabad megnyilatkozásának erkölcsi tökéjét; most legutóbb, midőn a nemzet ítélete nem az ójára döntött, az eredményt a hatalmi erőszak önkényének s egy minden ízében korrupt nemzeti erkölcstelenségnek tulajdonítja.

Nem akarjuk kétségbe vonni a bíralt jogát, mely a közélet összes jelenségeivel szemben még a legszélsőbb politikai irányzatot is megilleti, de a magasabb felelősségérzet sulyos hiányára vall, midőn azt látjuk, hogy a pártzenvédelem vaksága a nemzet erkölcsi életét érintő nagy kérdésekben ily megfontolatlan könnyelműséggel ítelkezik az ország tekintélyének rovására.

Itt az idő, hogy végleg leszámoljunk egy hamis politikai irányzat hamis jelszavával. Mert hiszen példátlanul áll a történelemben a lelkiismeretlen ámitásnak az a rendszere, melynek a nemzet a maga jóhiszeműségében a multban áldozatul esett.

Bukásunk a magyar parlamentáriszmus bukása, győzelmünk a magyar alkotmány, a magyar állameszme győzelme. Ebben a küzdelemben nincs több helye és oka a kételkedésnek, mert nemcsak a ma élő nemzedék áll a mi oldalunkon; megsgitenek, támogatnak e harcban az ujkori Magyarországhalhatatlan alkotói, is kik 1848-ban az alapvetés dicsó munkáját végezték.

Ennek a nagy korszaknak öröksége az, melyből erőt és kitartást meríthetünk a bekövetkezendő harcban, midőn az 1848-iki nemzetgyűlés eredeti házszabályait ezen tanácskozási irományait s a házszabályok kidolgozásával megbízott kilences bizottság előkészítő

munkálatait tárjuk fel bizalommal a nemzet előtt.

A magyar országgyűlés 1848. július 6-iki ülésén Palóczy László korelnök indítványozza, hogy egy bizottmány választassék meg a Ház szabályainak kidolgozására. Ez a bizottság, melynek Deák Ferenc is tagja volt, néhány nap alatt elkészült munkájával. Tervezetének első két szakasza, melyek szelleme a mai házszabályokban is fentalálható, nem bir jelentőséggel; annál nagyobb fontossággal bírnak azon szakaszok, melyek a tanácskozási rendről, a kérvényezésről, az elnök jogairól s a nyilvánosságról szólnak.

A harmadik szakasz 59. pontja a következőleg hangzik :

„A ház a tárgyalást bezártnak nyilváníthatja, ha ezt az elnök, vagy tíz tag indítványozza.“

60. pont. „Ezen esetben a tárgyalás bezárása mellett és ellen csak egy tag emelhet szót, mindkét részről külön.“

A negyedik szakasz 82. pontja így szól :

„Kérvényeket egyeseknek, vagy küldöttségeknek a házba vinni nem szabad.“

A hetedik szakasz 106. pontja a következőleg hangzik :

„A házhoz a budapesti nemzetörségből minden ülésre kellő számmal rendeltethetnek nemzetörök, kik az elnök intézkedése szerint a rendre felügyelnek.“

107. pont : „Szükség esetében a parancsnokhoz intézendő írott rendelet által a törvényhozás biztosítására az egész helybeli mind nemzetörségi, mind katonai fegyveres erővel rendelkezik az elnök, saját felelőssége mellett.“

A bizottság által kidolgozott házszabálytervezet a Házban tárgyalatván, annak itt idézett 59-ik pontja ellen Madarász László, mellette Pázmándy Dénes, bíró Eötvös József, és Bethlen János szólaltak fel a két napos vitában, melynek az elnök a következő szavakkal vetett véget :

„Azt gondolom, miszerint a tárgy két nap alatt annyira meg van vitatva és kimerítve, hogy ámbár többen vannak felírva, azt talán szavazás alá lehetne bocsátani Egyébbiránt a szövegetől elzárni senkit sem akarok.“

Erre az elnök, miután a többség erős „Szavazzunk ki!“ kiáltásba tör ki, felteszi a kérdést a vitatott szakaszokra nézve, melyeket a ház a kilences bizottság tervezete alapján elfogad.

Csupán a bizottsági tervezetben a klotúrré vonatkozóan beállított 59.

és 60-ik pontra nézve kontemplált a többség annyi változást, hogy törölje a 10 tag indítványozási jogát s azt a többségi akaratra ruházta át a 84-ik szakaszban, mely így szól:

„Szavazásra a többség beleegyezésével az elnök teszi fel a kérdést.”

Ezek a 48-iki házszabályok nagyfontosságú intézkedései mindazokra a kérdésekre nézve, melyek bennünket a mai viszonyok szempontjából első sorban érdekelnek.

Ha ezután is kételkedünk ama törekvés jogosultságában, mely semmiféle eszköztől vissza nem riadva, a parlamenti rend helyreállítását tűzte ki feladatul és ha a mai rendszer még tovább is összetett kezekkel nézi a közeleti anarkia pusztításának féktelen garázdálkodásait és nincs meg benne az erkölcsi bátorság, hogy szembe szállva az olcsó népszerűség hű áramlatával, kérielhetetlenül érvényt szerezzen a parlamenti többség akaratának s ha szükséges, egyszersmindkorra végezzon egy erőszakoskodó kisebbség zsarnoki önkényével, úgy hamar elkövetkezik az idő, midőn a nemzet elfordul azoktól, kikre anyagi és erkölcsi javait egykor bizalommal ruházta.

Egységes fizetés rendezés. Ellengeghetlen szociális követelmény hogy az állam hivatalnokok s a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanács városok tisztviselőinek fizetését egy forma alapon kell rendezni. Valamennyi tisztviselő egyformán a közérdeket szolgálja; az osztó igazság tehát azt hozza magával, hogy a bármiféle hivatali szakban egyforma mértékben kifejtett energia az állam, vagy a városok részéről, egyforma díjazásban részesíttessék.

Ezt a fizetés rendezést és statusa osztást, illetőleg a fizetések kiegyenlítésére fordítandó államsegély kiosztását — vagy is egy szóval — a statusba sorozást nem lehet a városok képviselő testületeire bízni. De nem lehet még magára a belügyminiszterre sem; mert mint itt Szentesen tapasztaltuk, oly igazságtalan és méltánytalan volt a rangosztályba való sorozás, annyira, hogy ha a végleges rendezésnél a belügyminiszter 62.000—1910. számú rendelete vételnék alapon, ez a legnagyobb elégedetlenségnek és elkeseredésnek válnék szülő okává

Ez az ominozus miniszteri rendelet nem tesz különbséget az egyes tiszt állások fontossága és a képzés között. Besorozza például a XI-ik rangosztályba a fogalmazási, segéd és kezelő személyzetet. Nem tekint, hogy kvalifikáció dolgában az egyiknek sokkal magasabb képzést kell kimutatnia mint a másiknak s az aljegyzőt a kinek legalább is érettségi s külön szakvizsgát kell tenni egyformán részesíti az államsegélyben a 4 alsó közép iskolát végzett irokkal. És így megy ez az egész vonalon. Középiszkolai képzettséghez kötött állások jobban vannak díjazva, mint az egyetemi tanulmányok elvégzéséhez kötött állások. Ha valaki mint jogtudor arvaszéki ülnöknek lett megválasztva, vagy aljegyzőnek ott maradt élte fogytáig a IX, illetve XI. fizetés osztályban. mert előléptetésre — a mostani választási rendszer mellett kilátása nincs.

A magasabb qualificationak — tekintettel a megszerzéssel járó sok pénz, energia és időtöbbletnek mindenhol több kedvezményt biztosítanak, mint a kisebbnek csak nálunk van megfordítva.

Most, mikor az állami tisztviselők fizetésének rendezése homlokterbe nyomult, a városi tisztviselőknél meg kell feszíteni minden erejüket, hogy anyagi sorsukon javíthassanak. Higgyék el, hogy ha ezt az alkalmat elszalasztják, évtizedek fognak elmúlni, míg változás történik.

Mint hogy pedig a miniszter nagy súlyt helyez az egyes hivatalok elnevezésére, meg kell változtatni a szabályrendeleteket, hogy e tekintetben se legyen kifogás. Szentesen már meg is kezdte a szabályrendelet módosítását s egy esetben azon változtatást is eszközölt, ezzel azonban még nem szabad a dolgot befejezettnek tekinteni.

A status megállapításnál a mostani 1400 koronás kezdőfizetés helyett, — mely 7 évvel ezelőtt lett életbe léptetve, be kell hozni az 1600 koronás kezdő fizetést a megfelelő lakpénzzel. Az automatikus fizetés emelésnek a IX. X. és XI-ik rangosztályba be kell következni 1—2—4—4 és 4—7 évig. A VII és VIII. fizetési osztályban 1—3, 3—6 és 6—9 évig, a VI-ik fizetési osztályban pedig 1—4—4—8 és 10 éven felül.

Mint hogy pedig az ember előmenetelének saját képességétől, s nem attól kell függni, hogy véletlenül milyen statusba vitte a sorsa, meg kell szüntetni a statusok közt most fenálló anomáliát. Ez azonban csak a statusok egységesítése útján volna lehetséges. Így elérhető volna, hogy egyetemet vagy akadémiát végzett tisztviselők legalább a VII. a középiskolai képzettségük legalább a VIII. a kezelési tisztviselők pedig legalább a IX-ik osztályba jussanak.

A miniszterelnöknek a képviselőházban tartott beszédéből azt értettük ki, hogy a városi tisztviselő anyagi sorsa iránt melegen érdeklődik, azonban, »Segíts magadon, az Isten is úgy segít« — a tisztviselőknél nem szabad összetett kézzel nézni és közönytönsé válni, hogy — rólok nélkülök, — miként határoznak, hanem az egész országra terjedő propagandát kell indítani azért, hogy súlyos és felelősségteljes munkálkodásuk után legalább olyan fizetéshez jussanak melyből — a mai drágaság mellett családjukkal, szűken-szépén megélhetnek.

Ujdonságok.

Szentesen, 1911. október 4.

A régészeti múzeum ünnep és vasárnapokon d. u. 2—5 óráig nyitva.

— Istentisztelet a külterületen. P a p Lajos körlelkés a folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt 9 órakor istentiszteletet tart a külterületi zalaoti állami iskolánál, az azon lakó református híveknek.

— Ármentesítő társulat közgyűlés. A körös-tisza-marosi ármentesítő társulat folyó hó 10-én, jövő kedden délelőtt 9 órakor tartja rendezés éves közgyűlését Hódmezővásárhelyen, az ottani városháza nagytermében. A közgyűlés tárgyszorozatának fontosabb ügyei: Javaslát a nyugdíjszabályzat helyesbítésére. — Javaslát a korpótléki intézménynek a tásulati gépszekre kiterjesztése tárgyában. — Küldöttségi javaslát a szárazéri ármentesítő tásulat kettőszása ügyében, a pénzügyi és egyéb függő kérdések megol-

dása iránt elfogadásra ajánlott egységi tervezet tárgyában. — A szakaszintézetek előterjesztései, a szakaszválasztmányok által tárgyalat többrendbeli építkezések és belvizcsatornák terveinek elfogadása tárgyában. — A tásulát 1912. évi költségvetésének megállapítása. A közgyűlést megelőzően a tásulát központi választmányra tart által, ugyancsak Hódmezővásárhelyen.]

— A repülő ember Szentesen. Cs a l f á n y Gábornak, a vármegyei múzeum agilis igazgatójának kitűnő ötlete volt az, hogy levelezést kezdett Sz é k e l y Mihállyal, a kitűnő magyar aviatikussal repülőgépeinek Szentesen leendő bemutatása érdekében, amit úgy tervezének, hogy a kitűnő aviatikus által erre kikötött 1000 korona tiszteletdíjon fölül mutatkozó jövedelmet a múzeum céljaira fordítanak. Aki hiszszük, hogy legyen ember Szentesen, ali ne érdeklődnek a repülő ember látása iránt, mert hiszen nemcsak izgató, de főlemelő érzést is kell hogy keltsen mindenki bennünk annak a látása, mint győzi le az ember a legnehezebbet, a repülés problémáját is sikeresen s mint szárnyal fal, elmésen szerkesztett gép segítségével, óriási madár módjára, a levegőbe. Éppen ezért hiszszük, hogy óriási érdeklődés mellett rendkívül is lesz úgy az erkölcsi, mint anyagi sikere Sz é k e l y Mihály tervbevett szentesi repülésének, — aminek programját egy, C i c a t r i c i s Lajos dr. főispán által ma délutánra összehívott értekezleten fogják megállapítani.

— Ve d é g s z ó n o k. — A helybeli evangélikus templomban f. hó 8-án, vasárnap V i d o v s z k y Kálmán, a csabai Rudolf-főgimnázium közkedvelt fiatal vallásánára, kiváló egyházi szónok mondja a szent beszédet. V i d o v s z k y vonzó, magával ragadó, nem mindennapi szónoki talentumát közönségünk, felekezeti különbség nélkül, már előnyösen ismeri.

— Halálozások. Egy szorgalmas, munkában nagy kort ért polgártársunk: K á l m á n Gergely földirtokos, elhunytáról kaptunk szomorú hírt, aki folyó hó 2-án, élete 75-ik évében halt meg, özvegye, gyermekei, — ezek közt: K á l m á n Imre, Szentesen város iparügyi tanácsoka — és unokái, valamint nagy számú rokonsága mély fájdalomra. Temetése tegnap délután 3 órakor volt a Vásárhelyi-útcán gyászhatóllal, nagy számú gyászoló közönség impozáns részvételével s haláláról a mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

»Öz. Kálmán Gergelyné szül. Lakos Judit úgy a maga, mint gyermekei, unokái és a nagy számú rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legszeretőbb férj, a legjobb édesapa, nagypapa, testvér: K á l m á n Gergely földirtokosnak élete 76-ik évében, folyó hó 2-án délután 7 órakor, hosszu szenvedés után történt gyászos elhunytát. Drága halottunk hűtelteme f. hó 4-ik napján délután 3 órakor, a Vásárhelyi-útcán s. sz. a. gyászhatóllal egy ref. egyház szertartása szerint, a kö-fémetemelőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Béke porain! Áldás emléken!«

Egy másik gyászjelentés, melyet S z i m c s á k Lajos és K e n y e r e s Franciska adtak ki, az öreg tisztes pár egyetlen fiának: S z i m c s á k Lajosnak élete 26-ik évében, a folyó hó 2-ről 3-ra virradó éjjel, hirtelen, váratlan bekövetkezett halálát jelenti, akinek temetése szintén tegnap délután 3 órakor volt a római kath. egyház szertartása szerint, szüleinek a Zrinyi-útcán 4. sz. alatt levő házában, a nagy számú gyászoló közönség részvételével.

— Ez is szociális politika. Szeged város évek óta követi földjének bérbeadásánál a kisbérleti rendszert, abból indulva ki, hogy

ezzel módot és alkalmat akar adni a földéhes mezőgazdasággal foglalkozó népek apróbb bérlethez való hozzájutására, ami egy nagy és égető szociális bajon segítene. Az eszme amilyen szép, annyira dicseretes is addig, — ameddig tényleg szociális célt szolgál. De hogy azt és nem-e kizárólag a város anyagi érdekét akarja ez a bérleti rendszer szolgálni: kivülágik az alábbi esetből. A tápi rét 3019 hold földje szintén Szeged város tulajdona. Ez a föld az utóbbi tíz évben szintén bérbe volt adva, jórészt tápi és szegedi földműveseknek. A bérlet az idén telik le s a mult hóban a birtokot újból bérbe adta a város — árverésen — újabb tíz évre. A mostani bérlők átlag 40 korona 50 fillér évi bért fizettek Szegednek holdanként s hogy miképpen gondolta a szociális érzékű Szeged az újabb árverést megtartani, kitűnik abból, hogy ahhoz, — előre számítva a nép elkeresésére — *csendőroket rendelt ki az árlejtés* bizottság mellé. Ugy látszik, jogos okkal számítottak erre az elkeresésre, mert az árverés kilenc izgalmas napon át tartott és a föld árát úgy felverték az egymásra licitáló földműves osztály, hogy a földnek holdját 120 százalékkal drágábbban, vagyis 101 korona 12 fillér átlagárban sikerült — az égető szociális baj orvoslásának nagyobb dicsőségére bérbeadni. Természetes, hogy Szeged így az eddigi 122000 korona évi jövedelem helyett évi 805285 korona jövedelemhez jut a 613 bérlőnek bérbeadott tápi földek után, de még természetesebb, hogy a szociális bajon való segítés szép eszméje mellett a haszonlesés kűbájára csett, mert a volt szegedi és tápi bérlőknek csak 30 százaléka mert az így felszigazott árú bérletbe belevágni; a bérlők 70 százaléka lelei és makói ember. Így fest nálunk a városok híres szociális politikája.

— **Bezárt iskola.** A helybeli zsidó iskolában pár hét előtt szörványosan néhány vörheny megbetegedés esete fordult elő. Közbejötték a zsidó nagynunnepek, melyek alatt az oktatás szünetelt s a szünet idején László Vilmos dr. városi főorvos az iskolaépületet fertőtlenítette. Minthogy azonban azóta az iskolások között újabb vörheny megbetegülések történtek, a főorvos előterjesztésére Nagy Sándor dr. alispán két hétre hatóságilag bezárta az iskolát, melyben ezek szerint folyó hó 15-ig szünetelni fog az oktatás.

— **A gögányl csatorna.** A város csatornázási munkálatainak kezdete a gögányl csatornának felépítés és szélesítése. Erre azért van szükség, hogy a kísér lapos fekvésű részeit megmentsük a víztől. A mélyítésre vonatkozó mérnöki tervek szerint a kiásandó föld 6500 köbméter, ezen kívül a csatornán még 4 új átereszt kell építeni, mert a mostaniak kis méretűek. nagy esőzéseknek nem eresztik át az odaérkező vizet, de meg valamennyi magasan fekszik s ez által is feszorítja a vizet. E munkálatok a betervezett költségvetés szerint (földmunka és 4 drb. téglá átereszt) 5140 koronába vannak előirányozva. Csak az baj, hogy ezen összegre a folyó évi költségvetésben megfelelő fedezet nincs. Ez évben tehát hacsak valami kedvező megoldás nem mutatkozik a csatorna mélyítéséről le kell mondanunk. A városi mérnök szerint az volna a legjobb megoldás, ha az ideai költségvetésbe e címen felvett összeg átvételnek a jövő évre a jövő évi költségvetésbe pedig a hiányzó összeg felvételnek. — Jobb szeretnénk, ha a tanács más-más megoldási módot keresne s fedezetről

gondoskodnék, s a csatorna építésre még az ősz végén kiírna az árlejtési hirdetményt.

— **N, olo kocsi kőborcigány** akart tanját ütni a városban, akik székláb és gyalog szék készítővel foglalkoznak. A füstös had mintegy 60 tagból állott s egy részük egész kedélyesen kipakolta áruját a piacra, míg a nagyobb rész elindult rekognoscizolni a városban, bizonyára nem valami jó szándékkal. A rendőrség azonban összeszedte őket, kocsira pakolta és erős kíséret mellett kikísérte a határig. Együttal a szomszédos községeket értesítette, ha netalán a hivatlan vendégek valahol látogatást tennének.

— **Vásárok a közelben.** A szomszédos Hódmezővásárhelyen folyó hó 14—15 és 16-án, Tiszaföldváron pedig a folyó hó 8-án lesz az idei őszi országos vásár megtartva. Vészmentes helyekről mindkét vásárra mindenféle lábas jószágot, tehát sertéseket is szabad felhajtani.

Színház.

Szombaton este mutatkozott be színtársulatunk operett-személyzete, János Györgynek *«A muzsikusi leány»* című operettjében, amely nálunk ujdonságszámba ment. A bemutatkozás szerencsés, az előadás és szcenikai rendezés kitűnő volt, bár az operett zenéje nem igen bővelkedik fiúbemászó énekszámokban. A címszerepet (Rézi tehénes leány) Kiss Cecília játszotta, aki ben temperamentumos, kedves operett primadonnát ismertünk meg s akit játékaának élénksége, alakja, bájos jelensége egyaránt az operettzubbret szerepkörre, predestinál. Partnere, Járás Sándor (Károly tanító) ellenben a kezdő színész benyomását tette ránk, bár egyes jelenetekben sikerült volt a játéka, mimikája. A bemutatkozó zajos sikeréből derékasan vették ki részüket: Szabó Gyula (Eszterházi herceg), H. Serfőző Etel (a felesége), Martinek Ilona (fiatal herceg), Károlyi Iolyka (Montibelli táncosnő), Tóth Lenke (Brigitta), Szécsi Ferencz (Péter) és Kertész (Salomon). Kar és zenekar kitűnőek, bár az utóbbi egy kissé diszkrebből egzekválhatná az énekszámok kíséretét, miket sokszor túlhangsog.

Vasárnap délután az „Iglói diákok” ment félhelyarákkal, este meg, a Muzsikusi leány operettet ismételték. Mindkét előadásnak teit háza volt.

Hétfőn, a Tolstoj világhírű regényéből dramáztál Karenin Anna került színre, mint nálunk drámai ujdonság, a címszerepben Halasi Mariskával, akit már ez első estén, a színeszűnő szerepében zajos, lelkes tapsokkal tüntetett ki a közönség. Halasi Mariska ebben a nehéz és sok művészi kvalitást követelő szerepben is igazolta közönségünknek első szerepe után íránta kialakult jó véleményét s azt a nézetünket, hogy erre a fiatal színésznőre a magyar színjátszásban igen szép jövő vár. Előadásának közvetlen természetessége, élénk kifejezési arcjátéka, sugár termete, keresztelen eleganciája olyan kvalitások, amelyek sok modulációra képesek, kellemes organuma mellett részére hódítják a közönség rokonszenvét, mely ezen az estén is, sokszor nyílt színen, lelkesen tapsolta kitűnő játékát. A sikerben osztozott vele Talián László (Wranszky gróf), aki egyike a vidék legkiválóbb fiatal drámai színészeinek s aki sokasítottá alakított művészeté jelességével az első fellépéssel szerzett sikereit. László Gyula (Karenin gróf), Károlyi Iolyka

(Kitty) Szécsi Ferencz (Szerpuchowky), Réthelyi (Levin Konstantin), Kendi Boriska (Miaoglója grófné) és Tóth Erzs (Dolly) osztoztak, a nézőtér szépen megtöltött közönség zajos tetszésnyilvánításában a két főszereplővel, meg a kis László Margitka, mint igazi színészygerék, olyan otthonosan mozgott a világot jelentő deszkákon, mintha máris a jövendőre való sikereikért kijáró tapsokat akarná magának előlegeztetni.

Kedden ujdonság ment. Lehárnak, a magyar származású, legnépszerűbb bécsi operett szerzőnek *Cigány szerelem* című, bájos zenéjű operettje, olyan kelek, összevágó és kitűnő előadásban került színre, amilyen az utóbbi években színpadunk nem láttunk s a melyért nem tudjuk: a rendező szakavatott kére valló munkáját, vagy a szereplők kiváló alakításait emeljük-e ki több dicsőréttel. Az új operettprimadonnát: Kovács Lilit (Kőrösházi Ilona) ez estén láttuk először, aki már belépő dalával egy csapásra meghódította a közönséget. Szinte perzselőn tüzes temperamentum, sikk, csapongó jökevű plasztikus szép tánc és — a mi fő — disztíngvált izlés — azok a kvalitások, amelyek Kovács Lilit a legjobb operettzubbrettek sorába emelik a mellett, hogy hangja is kellemes, énektudása is jeles iskolára vall. Mondhatni minden ének és táncszáma után frenetikus erővel tombolt a nézőtér a tapsokan, úgy, hogy egyik-másik számot háromszor is ismételnie kellett s még akkor sem akart vége szakadni az újrázásnak. De tisztán csengő, minden regiszterben kellemes egyenletes hangú, kitűnően iskolázott énekművésznő t bírt a társulat a koloratúreknésznőben: Vasárhelyi Tesszaban (Zsrika) is, akinek drámai játéka szép harmóniában van jeles énektudásával, míg Sárosi (Jósi cigány) hatalmas baritonja mellett erőteljes drámai játékkal nyerte meg a közönség tetszését és aratott sok megérdemelt zajos tapsot. Szántó pedig (Jonel), akit régebből előnyösen ismertünk, arról tett tanúságot, hogy pár év alatt sokat, nagyot haladt, tenorja ma talán tisztább, csengőbb, mint pár év előtt volt, úgy hogy ő is jól kiérdemelte a részéül jutott lelkes tapsokat. A komikus elemet Szécsi (Dragotin), H. Serfőző Etel (Ju'csa) és Szabó (Mózi korcsmáros) képviselték, zajos kacagást és tetszést kelte humoros s a mellett decens alakításukkal, míg két epizód szerepben Martinek Ilona (Jólan) és Kormos (Kaleán) jeleskedtek. Rendezés, kar és zenekar igazán kitűnő volt s a nézőtér zsutolóság megtöltött közönség — sokan helyhez sem jutottak — egy minden tekintetben művészi színvonalon álló előadás élvezetének kellemes érzésével hagyta el a színházat.

Tegnap magyar szerző: Bíró Lajos színműve: a *«Sárga lilium»* ment, nálunk először, melyet a színpalvidéki történeteknek mond. Ma pedig *«A zered a pja»* énekes bohózat ujdonság kerül színre.

Felcélós szerkesztő: BANFALVI LAJOS.
kiadótulajdonosa »Szentés és Vidéke« könyvnyomda

Kiss József

pálínkaifőzőnek a vasúti állomás mellett 1000 drb. vályog és 400 kéve jó minőségű nádjá eladó.

Ritka jó alkalom a bevásárlásra! **FELOSZLATOM** rőfös és divatárú üzletemet teljesen és a raktáron levő összes árúkat, **selyem kelmék, divatszövetek, vásznak, kártonok, festők, kanavászok, és mindenféle téli árúk** mélyen leszállított árakban adatnak el. Tisztelettel
Pollák Géza Kossuth-tér Hariss-ház Üzlethelyiségem berendezéssel tavaszra kiadó. 19—1

729 szám. 1911—végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 421 számú végzése következtében Dr. Skuteszky Miksa ügyvéd által képviselt Ignác Fuchs és Vajda Ernőné temesvári lakos javára 851 K. 15 f. s. jár. erejéig 1911. évi július hó 28-an, foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1560 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 1 kézzel és motorral hajtható gyorsajtó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósnak 1911-ik évi V. 421—2. számú végzése folytán 851 korona tőkekövetelés, ennek a végzésében jezett napoktól járó 9 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 117 kor. 90 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szentesen Kis Bilint-utca 10. sz. a. leendő megtartására 1911. évi okt. hó 6-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előírt rendezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1911. évi szept. hó 21-án.

Végh Sándor kir. bir. végrehajtó

857 szám 1911. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 533—1 számú végzése következtében Dr. Albertényi Adolf ügyvéd által képviselt Singer Adolf troppaui lakos javára 170 K. s. jár. erejéig 1911. évi szept. hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 10624. K. becsült következő ingóságok u. m.: jégszekerény, vertheimszekerény és másféle tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 533/2 számú végzése folytán 170 kor. tőkekövetelés ennek 1911. évi decz. hó 29. napjától járó 6 százalékos kamatai egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 73 kor. 21 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szentesen, Pallavicini tér leendő megtartására 1911. évi okt. hó 11. napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LXI. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1608. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1911. évi szept. hó 26. án

Végh Sándor kir. bir. végrehajtó

Úri ruhát

mérték szerint legelőnyösebben készít
Bajomi Nagy Lajos
 szabómester. Szentes. Sarkadi u. 1. sz.
 9—1

Eladó ház.

Néhai Pap István örökösének IV. kerület Sáfrány Mihály-utca 46. sz., műút mellett lévő házuk eladó. Értekezni lehet Pap Lajos körlelkészszel.

VILÁG

Politikai napilap.

Kérjen
 mutatványszámot!

Kérjen
 mutatványszámot!

Minden gondolkodó ember
 olvassa a

„VILÁG”-OT!

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre	— —	28 korona.
Fél évre	— —	14 „
Negyed évre	— —	7 „
Egy hóra	— —	4.20 „

Hivatalnokoknak, tanítóknak kedvezmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, VI., Gyár-útca 4. szám.

Ruberoïd

legjobb fedőanyag

bármily hajlású tetőzetre
 kátrány — és aszfaltmentes

egyszerű elhelyezés, fentartási máz szükségtelen

minta és prospektus ingyen

Avenarus — Művek, Ligettau (Pozsony.)